*N^ro^* 104.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 27. GRUDNIA ROKU 1799. w PIĄTEK.

z Wiednia dnia 18. Grudnia.

Nadzwyczayny dodatek do Gazety Dworſkiey dziſieyszey, umieszcza obszerny opis całego oblężenia fortecy *Coni*, począwszy od opasania iey na dniu 17. Liſtopada, aż do zawarcia kapitulacyi na dniu 3. Grudnia. Nazaiutrz to ieſt dnia 4. wyszła z fortecy załoga nieprzyiacielſka złożona z trzech tyſięcy ludzi. Armat w fortecy znaleziono 184. sztuk rozmaitego kalibru, tudzież wielką liczbę przygotowanych ładunkow i 1400. cetnarow prochu. Chorych pozoſtało w fortecy 521. pomiędzy ktoremi 15. officerow rannych. — Generał *Melas* donosi pod dniem 7. t. m. iż podług przyſłanych mu wiadomości, nieprzyiaciel gotuie ſię do wyiścia powiększey części z *Riviera*, i iuż wiele woyſka nieprzyiacielſkiego udało ſię ku *Ventimiglia* — Ponieważ zaś armia nasza po rownie długiey i trudney iak chwalebney kampanij potrzebowała nieco ſpoczynku, przeto Generał *Melas* poſtanowił tę waleczną armią rozłożyć tymczasowo w kwaterach.

Arcy - Xiąże *Karol* pod dniem 11. donosi z *Donaueschingen*, iż nieprzyiacielſki Generał *Lecourbe* za wkraczaniem coraz dalszym F. M. L. *Starray*, a przy tey okazyi odbytemi kilkakrotnie zwycięzkiemi dla oręża Ceſarſkiego potyczkami, ofiarował zawieszenie broni. Arcy-Xiąże iednak *Karol* nieprzyiął tey ofiary, obſtaiąc przytym aby koniecznie prawy brzeg *Renu* w tey okolicy przez nieprzyiaciela zoſtał opuszczonym. W tym celu F. M. L. *Starray* otrzymał zlecenie poparcia krokow nieprzyiacielſkich, poczym nieprzyiaciel ieszcze na dniu 9. w nocy tak z *Manheimu* iak i *Nekkerau* wyszedł, cofnął ſię zupełnie za *Ren* i zabrał z sobą swoie pontony. Wspomniony Generał nieprzyiacielſki ściągnął potym będące pod iego kommendą woyſka przy *Strazburgu*, a Arcy-Xiąże rozkazał F. M. L. *Starray* ſtoſowne do obrotow nieprzyiacielſkich przedſięwziąść śrzodki.

Dziſieysza Gazeta Dworſka ogłoſiła naſtępuiący patent Ceſarſki.— „My *Franciszek II.* etc. Wiadomo ieſt doſtatecznie z iak nadzwyczaynemi podatkami woyna ninieysza przez tyle lat popieraną być muſiała, i ile ſtaraliśmy ſię troſkliwie o utwierdzenia dobra i bezpieczeńſtwa naszych naywiernieyszych nam poddanych przez zawarcie trwałego pokoiu. Gdy iednak cel takowy dotąd dopiętym być nie mogł, przeto widziemy ſię przymuszeni do poſtawienia nas ieszcze dłużey w należytym ſtanie obrony, i użycia do tego ſrzodkow potrzebnych. W tym względzie zwrociliśmy mianowicie wzrok nasz na to aby ſpodziewane poſiłki pieniężne od nawiernieyszych nam poddanych tak były rozdzielone, aby każdy bez wyłączenia do powszechney potrzeby kraiu, w miarę dochodu swoiego rocznego lub zarobku przykładał ſię.— Przeto nayłaſkawiey poſtanowiliśmy zamiaſt dotąd wybieranego podatku woiennego wprowadzić proporcyonalny podatek klaſſyczny, i na dochod roczny lub zarobek każdego człowieka nałożyć pewny procent podług naſtępuiącey klaſſyfikacyi.

1.) Od roczn docho: zl:	100	do 300	procent puł 3cia
	od 301	do 500	3.
	od 501	do 800	puł 4ta
	od 801	do 1200	4.
	od 1201	do 1600	pułpięta
	od 1601	do 2000	5.
	od 2001	do 3000	pułszoſta
	od 3001	do 5000	6.
	od 5001	do 6500	puł 7ma
	od 6501	do 8000	7.
	od 8001	do 10,000	puł 8ma
	od 10,001	do 12,000	8.
	od 12,001	do 16,000	puł 9ta
	od 16,001	do 20,000	9.
	od 20,001	do 25,000	puł 10ta
	od 25,001	do 30,000	10.
	od 30,001	do 37,000	puł 11ſta
	od 37,001	do 45,000	11.
	od 45,001	do 60,000	12.
	od 60,001	do 80,000	13.
	od 80,001	do 100,000	15.
	od 100,001	do 150,000	17.
	od 150,001	i daley ———	20.

2.) Takowy procent opłacać będzie każdy iakiegokolwiek bądź ſtanu i godności przez podanie czyſtego rocznego dochodu ſwoiego, a to Szlachta *ſub fide Nobili*, duchowni *ſub fide Sacerdotali*, a reszta ludzi *ſub clauſula juratoria*, żaden dochod nie będzie od tego wyiętym, i gdyby kto np. był właścicielem gruntu, lub officyaliſtą z pensyi ſwoiey żyiącym, a procz tego poſiadał ieszcze kapitały, lub inne prowadził zarobki, to nie tylko opłaci procent z gruntu, lub pensyi, ale tez od kapitałow lub innych zarobkow.— 3.) Do tey opłaty należą wszyſcy kapitaliści, urzędnicy kraiowi a nawet ſłużący domowi, ktorych pensya wynosi na rok 100 złotych, tudzież właściciele dobr, kupcy, wexlarze, manufakturzyści etc.— 4.) Od wspomnionych dochodow odciągać ſię będą podatki, prowizye od zaciągnionych długow, fundacye etc. lecz pod żadnym pozorem inne wydatki iako to na utrzymanie domu, naięcie ſtancyi, ſłużących etc. odciągnione bydź nie mogą.— 5.) Małoletni z maiątku ſwego podlegaią teyże ſamey opłacie.— 6) Klasztory rownie.— 7.) Woyſkowi łaſkawie uwalniaią ſię od tego, chyba gdyby mieli iakie oddzielne ſwoie kapitały lub dochody.— 8.) Podatek ten woienny ſkładany będzie w trzech ratach dnia 15 Marca, 15 Czerwca, i 15 Września roku 1800. Pomnieysze tylko ſkładki ſłużących, lub tych ktorzy pewnego procentu płacić nie będą, ſkładane będą na dniu 1. Lipca.—9.) Kto złe podanie uczyni przez niedbalſtwo, podpadnie karze dwoiſtey opłaty podatku, kto zaś podſtępnie poda dochody i zamilczy części onych, podpadnie karze poczworney opłaty.— 10.) Włościanie ponieważ innemi podatkami są obarczeni, przeto od podawania dochodow nayłaſkawiey uwolnieni zoſtaną, zamiaſt iednak opłacanego dotąd podatku woiennego po 30 od ſta, maią od dnia 11 Liſtopada 1799 tylko 15 od ſta z przypadłey na nich kontrybucyi *nomine* teraźnieyszego podatku klaſſycznego opłacać.— 11.) Ponieważ nayłaſkawszym zamiarem naszym ieſt, aby do nadzwyczaynych podatkow teraźnieyszey woyny ktora na dobro każdego poiedynczego człowieka ma wpływ bezpośrzedni, każdy człowiek w miarę ſił ſwoich przykładał ſię, przeto i inne ubożsi ludzie podzieleni są na klaſſy do opłacenia teraźnieyszego podatku woiennego. W tych klaſſach mieszczą ſię kramarze, rzemieślnicy, ſłużący mnieyszą od ſta złotych biorący pensyą i wyrobnicy dzienni.— Sami tylko żebracy i w szpitalach leżący ludzie wolni są od opłacenia podatku. Działo ſię w *Wiedniu* dnia 1. Liſtopada 1799.

Gazeta Dworſka mowiąc o ninieyszym ſtanie *Francyi*, tak wyraża: „Dziennik ieden *Paryzki* taką do teraźnieyszych Rządzcow *Francyi* obraca mowę. Jeżeli adminiſtracya złą była, dla czegoż na mieyscu dawnych reprezentantow lepszych nieosadziliście? Sami ſię iednak sobie sprzeciwiacie. Czyż wśrzod was niezaſiadaią naygorsi adminiſtratorowie? Czyż *Rewbel*, *Merlin* i inni uznani są godnemi przez was kary? Czyż *Sieyes* i *Ducos* nie są teraz wraz z *Buonapartem* u ſteru rządu? Czyż *Barrasowi* niedozwalacie roſkoſznego spoczynku? Czemuż oddawna nie poprawiliście konſtytucyi, kiedy widzieliście iż ieſt niezdatną do zoſtania podporą fundamentalną wielkiego narodu. Los narodu nadto ieſt z błędami waszemi zmatany, aby mogł rękoma waszemi zoſtać rozwikłanym. — Uważaią iż panuiąca teraźnieysza we *Francyi* partya wſzyſtkich przykłada ſtarań do utrzymania znaczenia swego. Zrobiona zoſtała liſta osob które ſię okazały być czynnemi w czaſie zaszłey w *St Cloud* rewolucyi. Pomiędzy niemi znayduie ſię Admirał *Bruis*, ſzef ſzwadronu Ludwik *Buonaparte* brat Konsula, Adjutant *Eugeniusz Beauharnois* paſierb Konsula, Generał *Moreau* przyszły oblubieniec kuzynki Konsula &c. — Niedoſtatek pieniędzy znacznie dawał ſię czuć w *Paryżu*, *Sieyes* na kilka dni przed rewolucyą 9. Liſtopada miał powiedzieć: „Mina złota *wolności i rowności* iuż ſię wyczerpała, teraz przez samo tylko wſtrząśnienie w ziemi republikanckiey może nowe żrzodło śrzodkow krajowych bydź wydobyte. “

z Paryża dnia 9. Grudnia.

Nowa Konſtytucya ma ſtanowic dwa gatunki miniſtrow. 9 wielkich a 5 małych. Szefowie oſtatnich szczupleyszą odbierać będą pensyą. To ieſt rzeczą pewną, iż od dwoch dni Konsulowie i Kommiſſye prawodawcze zgodziły ſię na zasady nowey konſtytucyi, i że ta za kilka dni ogłoszoną zoſtanie. Niektóre osoby utrzymuią, iż ſię ſkładać tylko będzie z 40 artykułow. — Zdaie ſię rzeczą pewną (mowi *Poultier* w swoim dzienniku) iż *Buonaparte* będzie naypierwszym Konsulem. Pomiędzy kandydatami na dwa inne Konsularſkie urzędy przeznaczaią *Talleyranda*, *Wolneja*, *Cambaceresa i Berthiera.*— *Sieyes* ma być Prezydentem ſądu dozorczego konſtytucyinego. W tym sądzie będą iak ſłychać umieszczeni *Chenier*; *Boulay de Meurthe*, *Chaſal*, *Röderer*, *Cabanis*, *Regnier*, Lucyan *Buonaparte*, i większa część członkow kommissyi prawodawczych. Konsulowie na 10 lat mianowani być maią.

Mowią iż zamiarem taiemnych wydziałow w Kommiſſyach Prawodawczych odbytych, było wyſłuchanie rapportu członkow ſekcyi konſtytucyiney, względem iey oſtatnich z Konsulami konferencyow. Zapewniaią, iż iuż wszyſtkie zasady są uchwalone i że rozmaite członki podzieliły pomiędzy ſiebie całą tę pracę.

Granice Departamentow *Sekwany*, *i Oizy*, *Eury*, *i Loiry*, oraz samey *Eury* są teraz spokoynemi. Woyſka poſłane tam pod kommendą G. *Lestranges* maią wkrotce na swoie dawne mieysca powrocić.

Donoszą z *Bordeaux* pod d. 30. Liſtopada: Statek dnia onegdayszego z *St. Domingo* do *L'Orient* po 29 dniach podroży przybyły, potwierdził wiadomość o zaięciu przez G. *Toussaint-Louverture* stanowiſka *St. Nicolas* bronionego przez korpus mieszańcow pod kommendą G. *Rigaud*.— Niektóre dzienniki zapewniaią, iż *Rigaud* doſtał ſię w ręce G. *Touſsaint-Louverture* i z iego rozkazu roztrzelanym zoſtał.—OOb. *Lemot*. *Chaudet*, ſnycerze i *Percier* architekt odebrali rozkaz od Konsulatu, ażeby zrobili woz zwycięztwa, do którego zaprzężone będą cztery konie ſpiżowe przywiezione z *Wenecyi*. Ta pamiątka poſtawiona będzie na placu zwycięztw.

Od kilku dni przybywaią do *Paryża* liczne woyſka, które iak ſię domyślaią użyte być maią do inauguracyi nowey konſtytucyi, która wkrotce ogłoszoną będzie. Ta konſtytucya ſtanowi trzech Konsulow; pierwszy Konsul mieć będzie obszernieyszą władzę nad dwoch swoich kolegow, a wszyscy trzey mianowani będą na dzieſięć lat.— Wygotowanie cywilney uſtawy z wielkim także idzie pospiechem.

Dziſieyſzy Dziennik *Ariſtarque* donosi o nowym ziawieniu ſię aſſygnatow, że od dwóch dni są mocno wyszukiwane i że cena ich podniosła ſię w proporcyi 3. do 14.

Dnia wczorayszego Generał *Maſsena* przybył do *Paryża*. Zapewniaią iż przyiął oſtatecznie kommendę nad armią *Włoſką* i w tych dniach do niey poiedzie. — *Moreau* odebrał rozkaz, ażeby nieopuszczał *Paryża*, gdzie zoſtawać ma aż do ogłoszenia Konſtytucyi.

Lafayette od kilku dni przybył do *Paryża* i odwiedził Konsula *Buonaparte*, ktory przyiąwszy go dosyć zimno, rzekł mu, iż dobrzeby uczynił, gdyby wyiechał do *Hollandyi*. Naza-

iutrz *Lafayette* oddał drugą wizytę temu Konſulowi i upraszał go o wytłumaczenie powodow rady którą mu dał w dniu poprzedzaiącym. *Buonaparte* tyle tylko powiedział: „z dobrych przyczyn i iako Konsul radzę ci powrocić do *Hollandyi*.“ *Lafayette* dla ſłabości zdrowia wyiechał do swoich dóbr bliſko *Guignes*.

Do *l'Orient* przybyło ſześć fregat idących z *Terre-neuve*; gdzie zniszczyły lub zabrały 150 ſtatkow *Angielſkich* rybackich i przywiozły z sobą około dwoch tyſięcy jeńcow.

Rząd odebrał z *Włoch* pomyślnieysze donieſienia, podług ktorych nieprzyiaciel zoſtał pobitym przy *Genui* i przymuszonym do odſtąpienia z znączną ſtratą.

Rozmaite liſty z *Nantes* coraz bardziey nas zapewniaią o szczerym uspokoieniu *Szuanow*, którzy podzieleni na drobne oddziały przeieżdzaią ſię zbroyno po wielkich gościńcach dla eſkortowania i obrony podrożnych przeciwko napaſtuiącym łotrom którzy nic z niemi nie maią wspolnego.

Zdaie ſię mowi *Meſſager*, iż na poſiedzeniu u Konsula *Buonaparte* plan konſtytucyi *Sieyesa* poprawiony przez *Daunou* był roztrząsany i przyięty. Z tego powodu były żywe i mocne sprzeczki pomiędzy Konsulami.

Zatrudniaią ſię teraz w *Paryżu* założeniem nowego banku.— Dla znayduiących ſię we *Francyi* żon, woyſkowych w *Egipcie* teraz będących, rownie jak na zaspokoienie pretensyow wielu osob ztamtąd przybyłych, Konsulowie żądali zaliczenia iednego milliona, maiącego być wypłaconym z podatkow w *Egipcie* nałożonych.— Niepewna ieſt wiadomość, aby *Mack* z sztabem swoim do *Wiednia* był poſłany z propozycyami do pokoiu, podobnieyszą ieſt rzeczą, iż zoſtanie zamienionym za Generałow *Grouchy*, *Perignon* i *Serrurier*.— *Colchen* nieprzyiął urzędu ſekretarza legacyi do *Berlina*, chociaż mu 30. tyſięcy pensyi wyznaczono.

Mieszkańcy *Confalens* w departamencie *Charente* po zaszłey w *Paryżu* rewolucyi kazali odprawić Mszę za utrzymanie przy życiu G. *Buonaparte* a potym pisali do niego liſt naſtępuiący. „Kazaliśmy za utrzymanie ciebie przy życiu Mszę odprawić. Bydź może, iż to było nadaremną rzeczą, gdyż Bog do ktorego modły wznoſiliśmy, ieſt zapewne tenże sam, ktory go przez tyle niebespieczeńſtw przeprowadził, wprzod ieszcze nim my za niego modły wznoſiliśmy, i ktory wſtrzymuie go do wielkich zamiarow. Nie wiedzieliśmy iednak iak Ci mieliśmy lepiey miłość naszą wyrazić. Tak czyniliśmy zawsze ilekroć razy ociec lub iedno z dzieci naszych znaydowało ſię w niebespieczeńſtwie życia, a morderca ktory na Ciebie natarł w *St Cloud* ieszcze nas ſtrachem przeymuie. Gdybyś był świadkiem ſzczerości modłow naszych, odebrałbyś pierwszą nadgrodę prawdziwey wolności, ktorey nam jutrzenkę na przyszłość okazuiesz. Ty zapewne nam nie zabronisz zbierać ſię znowu w kościołach naszych, gdyż przekonanym bydź powinieneś, iż my ſię w nich nigdy nie zgromadzamy żebyśmy razem nie mieli błogosławić Ciebie. Ten rodzay wdzięczności podobno przyiemnieyszym ieſt dla wielkiego człowieka iak cała okazałość ſławy. Bodaybyś zawsze do niego wysoki przywięzywał szacunek, takowy byłby zaiſte mocnym zaręczeniem ſzczęścia twoiego. Inaczey zoſtałbyś godnym kary, gdybyś opuścił teraźnieysza okoliczność, ktora może oſtatnią będzie do uszczęśliwienia Ludu *Francnzkiego* od tak dawna przez fakcye miotanego, i tyle lepszego losu godnego. Nasz sekretarz chciał Ci pisać tytuł Generała lub Konsula, lecz my byliśmy tego zdania, iż samo imie twoie lepszym może bydź nad tytuły, i że odtąd kiedy iakiego wielkiego człowieka będą chcieć chwalić, dosyć aby powiedziano *To ieſt Buonaparte*.

Konsulowie uchwalili aby G. *Knox* mieszkał w *Calais* dla tym prędszego uſkutecznienia zamiany 8. tyſięcy ieńcow podług kapitulacyi w *Alkmar* zawartey. Szef brygady *Humbert* dany mu ieſt do ſtraży. — G. *Meunier* ſzef departamentu woiennego użytym ieſt przy armij. Mieysce iego zaiął teraz G. *Clarke*. Generał *Canclaux* mianowany ieſt kommendantem 14. dywizyi w *Caen* na mieysce G. *Dupont* ktory będzie Generałem Inspektorem armij *Reńſkiey*.— Mowią iż Konsulowie odebrali wiadomość o ſławnym żeglarzu *la Peyrouse*. Nie ieſt on zabitym, lecz wydobył ſię prawie cudem z rozmaitych niebespieczeńſtw. Wiadomość ta iednak potrzebuie potwierdzenia. — Zawczoray *Teofilantropowie* w kościele S. *Germain* odprawiali uroczyſtość *Tolerancyi*. Zapewne muszą oni (mowią tuteysze dzienniki) wzywać dla ſiebie łaſki tey Bogini opiekunki ludzkości, gdyż xięży katolickich dosyć długo prześladowali. — Ob. *Denou* przyiechał tu z *Egiptu* z wielką liczbą rysunkow. Jeſt on razem rysownikiem i sztycharzem, trzeba ſię więc spodziewać, iż wkrotce na widok publiczny rysunki iego wyidą. — O bytności Lorda *Grenville* w *Paryżu*, nic nie ma pewnego. Zapewne wzięto za niego Generała *Knox*.

Dzilieyszy *Redaktor* z przyobiecanych pomyślnych wiadomości z *Włoch*, to tylko donosi iż Generał *Darnauld*, któremu powierzona była kommenda w wschodnich brzegach *Genueńſkich* odparł nieprzyiaciela aż do *Spezzia*, zaiął 300 ludzi w niewolę; tudzież dwa magazyny zbożowe i dwa kapry Cesarſkie. Przez co wschodnia część *Liguryi* zupełnie ieſt zabespieczona. Brygada Generała *Clauzel* od dywizyi Generała *Lemoine* przypuściła także attak i napadła na nieprzyiaciela przed *Monteremo*, który w tey rozprawie 300 ludzi utracił, pomiędzy niemi było 4. officerow.— Dwudzieſta pułbrygada lekkiey infanteryi ſtoiąca na wzgorkach *Colisano* we *Włoszech* przez dwa dni ciągle chleba nie miała. Officerowie i unter-officerowie ofiarowali wszyſtko co mieli w gotowiznie i kleynotach dla zakupienia żołnierzom legumin i wina. Rząd nasz poſłał im ztego powodu liſt z pochwałami.— Na pocztę konną taxa powiększoną rownie zoſtała.— Partya konſtytucyinych roku 1791. zdaie ſię, iż ſtraciła niemało z znaczenia swego.— Szef brygady *Duroc* teraz w *Berlinie* zoſtaiący, wkrotce z *Berlina* ieſt spodziewanym.— *Lacretelle* ſtarszy wydał pismo pod tytułem.— „*O Rewolucyi 18 Brumaire do Ob. Sieyes i Buonaparte*.— W *Marsylii Jakobini* znowu klub swoy otworzyli.— Przybył tu ieszcze ieden Regiment ſtrzelcow.— Słychać, iż rozwody, które tak łatwo dotąd przychodziły, bardzo zoſtaną teraz oboſtrzone.— Miniſter intereſſow zagranicznych za zleceniem Konsulow ma wkrotce podać rapport, względem reklamacyow tyczących ſię ziednoczenia 4. *Nadreńſkich* departamentow.— Armia *Reńſka* będzie teraz iedną z naymocnieyszych, zewsząd do niey woyſka ściągaią.— Zaliczone 15. millionow dla armii *Wſchodniey* maią być wybrane z podatkow w *Egipcie* nałożonych.— Kościoł w domie inwalidow ma być obrocony na świątynię zwycięztwa. Posąg *Marsa* z *Rzymu* sprowadzony będzie w śrzodku iey poſtawiony, u góry pozawieszane będą zdobyte chorągwie na nieprzyiaciołach, a zwycięztwa armiow *Francuzkich* na tablicach marmurowych wyryte.— Papiery nasze konsolidowane ſtoią dziś 20. frankow i 25 centimes.

Nominacya Victora *Hugues* na urząd delegowanego do *Guyany Francuzkiey* potwierdzona zoſtała przez Konsulow Rzeczypospolitey. Miniſter marynarki podał rapport dla tegoż delegowanego pisany.

Miniſter woienny do Generałow kommenderuiących dywizyami. — w Paryżu dnia 6. Frimaire. „Obywatele. Niezliczone zażalenia dochodzą mnie ze wſzyſtkich ſtron Rzpltey. Adminiſtracya woienna ieſt w ſtanie zupełnego nieładu, a woiownicy ktorym dowodzicie, są wszędzie bliſkiemi zoſtania łupem wſzelkich do życia potrzeb. Taki powinien był być nieomylny ſkutek ſyſtematu adminiſtracyi błędney w swoich zasadach, i w śrzodkach swego uſkutecznienia ſkażoney. Od obięcia przezemnie urzędu Miniſtra woyny, zatrudniam ſię bez ſpoczynku naprawianiem niezliczonych nieszczęść, ktorych ſię ſtała powodem; ale ieſt to obalona budowa, ktorą potrzeba na iey zwaliſkach podzwignąć. Uſkutecznić to iednak potrafię, ponieważ taka ieſt wola tęgiego Rządu, ktory niezatrudnia ſię iak tylko pomyślnością i chwałą wielkiego narodu. Lecz ſkutek nie może być tak szybki iak wola: nim naſtąpi wprowadzenie nowego ſyſtematu, należy zaradzić nagłym potrzebom żołnierza, potrzeba zabespieczyć iego życie i iego wygodę. Wkładam obowiązek na naywyższych Kommiſſarzow woiennych użytych w dywizyach ktoremi dowodzicie, ażeby wspolnie z Adminiſtracyami centralnemi Departamentow znayduiącemi ſię w ich okręgach, przedſiewzieli tymczasowe śrzodki dla zapewnienia rozmaitych części ſłużby woyſkowey. Zalecam im ażeby obmyślili doſtateczne opatrzenie na cały mieſiąc Frimaire. Zechcieycie im waszemi dopomagać wpływy, lub sposobami exekucyi ktore wraz z wami ułożą. Spodziewam ſię iż od 1. do 15. przyszłego mieſiąca *Nivos* zobaczemy układaiący ſię nowy rzeczy porządek, rownie dogodny iak będzie trwały, a przezeń Oyczyzna zacznie ſię wypłacać z świętego długu względem tych swoich dzieci ktore nigdy niezboczyły z drogi chwały, i ktore ſtatecznie okazywały naywiększą wspaniałomyślność, i naywiększą oboiętność na własne korzyści. Pozdrowienie i Braterſtwo.

(podpisano) *Alexander Berthier*.

Kommiſſya Prawodawcza na wniosek Ob. *Cholet* uchwaliła naſtępuiącą Rezolucyą: Art: I. *Metr* i *Kologram* w Ciele prawodawczym przez Inſtytut Narodowy umieiętności i kunſztow złożony, są oſtatecznemi miarami długości i wagi w całey Rzpltey; z tego powodu złożone będą w Kommiſſyi Konsularney kopie zupełnie ſtoſowne ktore ſłużyć maią do utworzenia nowey miary i nowey wagi.— Art: II. Wybity będzie iak nayrychley medal dla przesłania Potomności zasady nowego ſyſtematu metrycznego, i czasu iego oſtatniego przyięcia.— III. Znacznieysza ſtrona medalu wyobrażać będzie Rzpltą *Francuzką* pod poſtacią ſtoiącey kobiety trzymaiącey w prawey ręce *Metre*, a w lewey *Kologram* z napisem *dla wszyſtkich wiekow, i dla wſzyſtkich Narodow*; u spodu: *Rzplta Francuzka Roku 8*. Figura Rzpltey poſtawiona będzie na podſtawie 5 centimetrow długiey z napisem: *5 centimetrow*; dzielić ſię będzie na 5 części, a każda część na 10 milometrow. Figura metru, podawana przez Rzpltą będzie podzielona na 10 części. Przeciwna ſtrona wyſławiać ma kulę ziemną, ktorey oś ſchylona będzie do 45 gradusu; ieden koniec otwartego cyrkla oparty na ekwatorze, drugi na biegunie pułnocnym, nad ktorym osadzona będzie konſtellacya małey Niedzwiedzicy. Napis podzielony zoſtanie na dwie części koła połśrzodkowego, pierwsza z napisem *iedność miar*, druga *dzieſięcio millionowa część czwartey części merydyanu*: Dyametr medalu mieć będzie 7 centimetrow.— IV. Oznaczenie tymczasowe metru określone prawami 1 Sierpnia 1793 i 18 Germinal r. 3. zoſtaie odwołane i za niedoszłe uznane.— V. Ninieysza Rezolucya będzie odeſłana po potwierdzenie do Kommissyi Starszych.

Zapewniaią mowi *Dziennik Wieczorny*, iż *Fouché de Nantes* oświadczył dziś Adminiſtratorom Loteryi Narodowey, iż już oſtatni raz będzie prezydował ciągnieniu Loteryi iako Miniſter Policyi, z przyczyny iż na d. 1 *Nivos* (22. Grudnia) Konſtytucya będzie ogłoszona i nowi urzędnicy publiczni obrani. — Pewną ieſt rzeczą, iż zamiaſt Wielkiego Elektora zgodzono ſię na pierwszego Konsula, ktory mieć będzie zdanie przemagaiące, pałac i ſtraż osobną, tak dalece iż iego władza rożnić ſię będzie od naywyższey władzy samym tylko nazwiſkiem.

Mowią iż Konſulowie czuiąc potrzebę uſtalenia Rewolucyi 18. i 19. Brumaire, poſtanowili poświęcić ſwoie dni zwyczaynym pracom adminiſtracyi publiczney, a nocy roztrząsaniu Konſtytucyi. (*Kuryer Paryzki.*)

Lecointe Puraveau wyſłany do Departamentow *Mayenne*, *Vendée* &c. powrocił nagle do Konſulow, ktorym mowią, iż miał wyiawić ważne okoliczności względem pacyfikacyi.

W tym momencie zatrudniaią ſię tu Bankiem territorialnym. Na czele tego projektu znayduią ſię dawni Piſarze zdolni pozyſkać zaufanie publiczne.

Teraznieyszy moment ieſt prawdziwie momentem nadziei. Czekamy na konſtytucyą, na pokoy, czekamy na wyiawienie umow, tych którzy rządzic maią. Imiona rządzących będą godłem trwałości konſtytucyi, ponieważ zgodzono ſię teraz na to, iż prawa tak dalece nie są wszyſtkim, ażeby opinia i talenta rządzących mogły być niczym. Upadek trzech konſtytucyi ieſt przyczyną, iż w powszechności nie bardzo ſię zatrudniaią konſtytucyą, którą nam dać maią. (*Publiciste*)

Barras znayduie ſię zawsze w *Gros-Bois*, gdzie ſię bawi z przyiaciołami, i mowią, iż nigdy nie był iak w tym momencie szczęśliwy.

Biegli Politycy ze wſzyſtkiego umieią korzyſtac. Dwa lata temu iak Rzplta przenioſła na brzegi *Nilu* wybor swych woiownikow i swoich mędrcow, dziś wysyła tam podły ſtek swoiey ludności. Armia i Inſtytut oddały haracz tey wielkiey budowie, teraz Teatra i Pałac Królewſki dług ten wypłacić muszą. Niezwyciężeni wodzowie, biegli miernicy, komedyanci, tancerze, poświęcone publicznym zabawom dziewczęta, męſtwo, kunszta, nauki, a nawet aż do naysromotnieyszey ſkazy obyczaiow, wſzyſtko przykładać ſię ma do świetnych zamiarow podbicia, oświecenia, i wypolerowania *Egiptu*. Nasi żołnierze zgnębili okropnych *Mammelukow*, nasi Mędrcy zmierzyli na metry i decimetry wysokość Piramidow, nasi ſkoczkowie bawić ich będą po trudach i pracach, nasze dziewczęta przymieszaią nieco mirtow do laurow zwycięſtwa i kunsztow. Co za rozkosz! gdy nasi woiownicy nudzący ſię zapewne dla nieobecności swoiego wodza, zobaczą wśrzod bałwanow burzliwego morza zbliżaiący ſię ten nowego rodzaiu ładunek. Co za niespodziewana ozdoba dla ogrodu *Idaki*, ktory głęboki *Talien* byſtrością swoiego geniuszu założył w *Kairze*. Co za nadzieia ludności i potomſtwa dla całego *Egiptu*, a nawet dla puſtyniow *Arabſkich*. Nie takie to wprawdzie kolonie wysyłał niegdyś *Egipt* do *Grecyi*. Kolonie *Egipſkie* przynioſły tam z sobą wyborny porządek, obyczaie, powagę, przywiązanie dla Praw i dla Cnoty, a te były szczęśliwemi naſionami tych pięknych uſtaw, ktore potym widziano kwitnącemi u *Grekow*; lecz ieżeli nasi komedyanci nie naprawią obyczaiow *Egiptu*, nauczać go przynaymniey będą przez ſentencye naszych Poetow; ieżeli nie maią powagi dawnych *Egipcyan*, umieią za to wſzyſtkie miłosne piosnki *Francuzkie*; ieżeli nie ugruntuią w tym kraiu miłości dla Praw i Cnoty, przyniosą tam miłość roſkoſzy i komedyi; Dawni *Egipcyanie* nauczyli *Grekow* tych pożytecznych ćwiczeń ciała, ktoremi potym ziednali sobie tyle ſławy na igrzyſkach *Olimpickich*. Nasi tancerze nauczą obywatelki *Kairu* walcować z wdziękiem, i uſkutecznić mądre i doſkonałe ſkoki. *Egipt* będzie więc miał ogrody na wzor *Paryża*, będzie miał komedyantow, tancerzow i Fryerki *Francuzkie*; Coż może do iego poloru brakować. Nie ieſt-że to nayszęśliwszy i naypolerownieyſzy Narod, gdy ma Inſtytut, Pałac Królewſki i Operę? Jeżeli *Jezuici* chwycili ſię innych sposobow dla urządzenia *Parakwaryi*, może mieli pierwsze ieszcze sposoby ktorych nasza Filozofia nieraczyłaby użyć. Dla czego dawni Filozofowie dręczyli swoie głowy dla nauczania ludow. Prawda że znali dzielność muzyki, lecz niewiedzieli zapewne o przymiotach tańcu i komedyi. Dla czegoż nie ieſt tak łatwo dać *Francyi* dobrą konſtytucyą, iak łatwo przenieść do *Egiptu* obyczaie nasze? Dla czegoż odtąd wielkie peryody rewolucyine tym lub owym sposobem są zawsze przez deportacyą naznaczone, gdyż można tym sposobem nazwać porwanie z pałacu Rowności naszych *Lais* i *Fryne* dla przewiezienia ich do *Tulonu*. Dawniey przeſtanoby na zamknięciu ich wdziękow w szpitalu; lecz potrzeba wreszcie ażeby i one czuły wypadki zdarzeń. Atoli ieżeli ſię nadto w *Egipcie* znudzą, spodziewać ſię należy, iż im pozwolono będzie przenieść ſię na wyspę *Cypru* dla odnowienia tam ſtarożytnego obrządku *Wenery*. (*Courier Universel.*)

Sekcye konſtytucyine dwoch Kommiſſyow Prawodawczych i Konſulowie Rzpltey zgromadzili ſię dnia 8 wieczorem do *Buonaparte*, cała konſtytucya była tam przeyrzana, przeczytana i uchwalona. Oſtateczna iey redakcya powierzona ieſt Ob. *Daunou*. Dnia 13. podana będzie kommiſſarzom, a dnia 18 zoſtanie urzędownie rozeſłaną do Departamentow. Pierwszy Konſul mięszkać będzie sam ieden w *Luxemburgu*, dway inni w teraźnieyszym pałacu Rady 500; Trybunat i Senat w pawilonie Pałacu *Tuilleries*, Władza dozorcza w *Luwrze* na mieyscu Inſtytutu, a Inſtytut w domu *Sorbony*. Inwalidzi przeprowadzeni zoſtaną do *Wersalu*, rownie iako i to wszyſtko co należy do organizacyi woienney, iako to miniſterium woienne, wyższe sztaby, adminiſtracye &c. Trybunat oſtatecznie ſkładać ſię będzie z ſtu członkow, a senat z 400. mianować ich ma Władza dozorcza.

Ogłoszono tu naſtępuiącą z *Włoch* wiadomośc.— *W głowney kwaterze w Pietra d. 5. Frimaire (26 Liſtop:)*— Mamy 8 tyſięcy ludzi w wąwozie *de Tende*, zaymuiemy także wąwoz *Tanarda*, *Tanarello*, *Moſt Nava*, *S. Bernard*, *St. Jakub*, *Montenotte*, *Saſsello*, *Campo-Freddo*, i wzgorki pod *Gavi*. Stanowiſka tey linii są nader mocne i zakrywaią *Genuę* od zachodniego brzegu *Liguryi* aż do *Nicei*.“— Linia, którą *Francuzi* zaymuią od wąwozu *Tenda* aż do *Bochetta* ieſt bardzo mocna, i niczego ſię nie obawiamy od nieprzyiacioł.— *Genua* zabespieczona ieſt zupełnie przez G. *St. Cyr*, ktoremu nie można dosyć dać pochwał. Prędki i zręczny obrot iego z prawym ſkrzydłem obronił miaſto od zupełnego niebespieczeńſtwa.—Niedoſtatek w armii *Włoſkiey* był trudny do opisania, ztąd dezercya była niezmierna, żołnierze tyſiącami uciekali. Zbieraią ich teraz na nowo, odziewaią, karmią, i wkrotce na nowo armia organizowaną zoſtanie.

Konſulowie ex-deputowanego *Isoré* Kommissarza centralnego w departamencie *del Oise* z urzędu złożyli. — Na Prezydenta Konſulatu, przeznaczaią *Buonapartego*. *Sieyes* chce żyć w spokoyności i w niwczym nie chce do rządu należeć. Z początku samego oświadczył zaraz, iż nie chce przyiąć żadnego urzędu w ſwoiey nowey konſtytucyi, nawet w władzy dozorczey, aby nie podpadł podeyrzeniu, że ią sam dla ſiebie utworzył. Mowią także, iż w wielu mieyscach konſtytucyi, odſtąpił pierwszych myśli swoich. Głoszą iż *Cambaceres* wniydzie do konſulatu, *Volney* niechciał przyiąć tey doſtoyności.

Barrere pisał do *Buonaparte* długi liſt datowany ze swego schronienia pod d. 8. Grudnia. Uprasza go ażeby położył koniec iego wygnaniu. Do tey prożby przyłącza całą kartę powinszowań i uwag nad tym dobrem, które iuż uſkuteczniła władza Konſularna, i nad tym, które ieszcze uczynić może. Jeſt to zupełne dzieło polityki.

Wszyscy kuryerowie zachodnich departamentow, a nawet z nayodlegleyszych mieysc bywszey *Bretanii* przybyli na dzień umowiony, co ſię ieszcze od 18 mieſięcy nie zdarzyło. Z tego wnoszą, iż pacyfikacya ieſt zupełnie uſkuteczniona.

Konſulowie zalecili ſławnemu ſnycerzowi *Moette* wygotować ſtatuę wolności z białego marmuru, ktora w pałacu nowego Ciała Prawodawczego ma bydź poſtawioną.— Sprawuiący intereſſa *Francuzkie* w *Berlinie* Ob. *Otto* ma iechać do *Konſtantynopola*.— Tuteyszy Poseł *Duńſki* wyſłał teraz niedawno kuryera do *Kopenhagi*— Chociaż okręty *Angielſkie* przed *Breſt* krążą, rożne iednak konwoie szczęśliwie tam przybyły. Stoiąca w *Bertheaume* dywizya z 3 okrętow liniowych 2 fregat, i 2 korwetow ułatwia wpłynienie.— Jakże dawno (pyta ſie ieden dziennik tuteyszy) upłynął dzień 18 Brumaire? Właśnie iuż mieſiąc! Jak to iuż mieſiąc? a ieszcze ani łzow nie otarto, ani ran nie zagoiono, ani ſprawiedliwości nikomu nie wymierzono, ani porządku do ſkarbu nie wprowadzono, ani pokoiu światu nie dano? Trzeba niecierpliwym powiedzieć, iż powrot do porządku powinien z umiarkowaniem poſtępować, iż gwałtowność rzadko co trwałego przynosi. *Sieyes* nawet oświadczył, iż żadney partyi bardziey ſię nie lęka iak partyi niecierpliwych.

z Paryża dnia 11. Grudnia.

Jeden z ludzi przybranych do pracy nad dziełem nowey konſtytucyi *Roederer*, wyſtawia w *Dzienniku Paryzkim* zasady iakie powodowały autorow tey konſtytucyi do wymyślenia nowego ſyſtematu reprezentacyinego. Podług niego żadna z konſtytucyow, któreśmy dotąd mieli nie była prawdziwie reprezentacyną, i że wszyſtkie zgromadzenia przywłaszczyły tylko ſobie nazwiſko prawa reprezentacyi narodowey. Tenże Dziennik zawiera w sobie co naſtępuie:

Wyobrażenie Uſtawy Publiczney podług nowey Konſtytucyi.

Władza Prawodawcza.

Dla proponowania praw uſtanowiona ieſt *Rada Stanu* ſkładaiąca część Wykonawczey Władzy; dla roztrząsania iey propozycyow *Trybunat*, czyli Ciało Reprezentantow ludu, a do ſtanowienia względem propozycyow roztrząsanych lub ugodzonych *Ciało Prawodawcze*. Ciało Prawodawcze z 400, Trybunat z 100, a Rada ſtanu z 30. członkow ſkładać ſię będą.

Władza Wykonawcza.

Uſtanowiony ieſt Konſul, który mianuie i zrzuca miniſtrow, Generałow, Ambaſſadorow, Konsyliarzow ſtanu. Dway inni Konſulowie dla roztrząsania intereſſow z pierwszym; maią tylko głos radzący, ſą nienaruszeni, mianowani na 10 lat mogą być nazad obrani: i mieć będą ſtraż. Piewſzy ma 500 tyſięcy frankow pensyi. Należą do niego dwie Rady ſtanu, iedna do zewnętrznych, druga do intereſſow wewnętrznych. Oſtatnia ma moc podawania Praw, ſądzi ſpory adminiſtracyi. Taki ieſt Rząd.

Adminiſtracya powierzona ieſt. 1. Miniſtrom czyli Radom Adminiſtracyinym, iako to Admiralicyi. 2. Adminiſtracyom okręgow od 40. mil kwadratowych przy których znayduią ſię kommiſſarze mianowani przez Konſulow. 3. Kancellaryom posrzedniczym obowiązanym ſzczegulnie przesyłać rozkazy miniſtrow do Adminiſtracyow powiatowych, i rapporta czynności adminiſtracyinych rownie iaka i zażalenia adminiſtrowanych.

Akta Konſularne, ażeby mogły być wykonane potrzebuią podpisu iednego miniſtra. Miniſtrowie kazdy z swoiego obowiązku, zoſtaią pod odpowiedzialnością za uſkutecznienie Uchwał Konſularnych, które ſię znaydą przeciwnemi prawom, i za nieuſkutecznienie Praw i uchwał Konſularnych, które im nie są przeciwne.

Władza Sądownicza.

Zoſtanie w dalszym czaſie urządzona przez śrzodki konſtytucyine użyte do ułożenia praw.

Władza Dozorcza.

Ciało z 80 do 100 członkow złożone. Te będą dożywotnie. Dochod ich gruntowy ieſt z 25. tyſięcy frankow. Do mieysc wśrzod ſiebie wakuiących sami mianować będą. Ażeby tam być przyiętym, potrzeba mieć lat 40. Obowiązki tego ciała: 1.) Wybiera członki ciała Prawodawczego i Trybunatu, i wybiera ich z liſty znakomitszych w Narodzie wybranych z trzeciego ſtopnia. 2) Stanowi względem błędow przeciwko Konſtytucyi popełnionych przez urzędy nieodpowiedzialne Władzy Prawodawczey lub Wykonawczey. 3.) Ma dozor nad Liſtą *Znacznieyſzych w Narodzie*, z ktorych może corocznie pewną część odtrącać. 4.) Jeſt lub ſtanie ſię wielkim ſądem na wyſtępki urzędnikow odpowiedzialnych.

Konſulowie wychodząc z swoich funkcyow lub ſkładaiąc dymiſſye, wchodzą prawnie do Ciała Dozorcow. To ciało nietylko ieſt uſtawą polityczną, ale i moralną. W tym względzie nie ieſt może dosyć ocenionym

Liczba *Francuzow* maiących mieć prawo Obywatelſkie w Rzpltey dochodzić będzie do 5 millionow. Ci podzieleni zoſtaną na 40 okręgow maiących obwodu 40 mil kwadratowych. Wybieraią z pomiędzy ſiebie 10 osob dla uformowania liſty mężow ktorzy szczegulne zaufanie swoich wspoł-obywatelow poſiadaią, a ktorych nazwać można *Obywatelami pierwszego wyboru* czyli *Znakomitszych*. Ta pierwſza liſta zaymować będzie do 500,000 imion.— Ci *Obywatele pierwszego wyboru* czyli *Znakomitsi* podzieleni zoſtaną na departamenta i wybiorą znowu z pomiędzy ſiebie iednego z dzieſięciu, dla uformowania liſty *wybranych* czyli *Znakomitszych* z departamentow. Liczba ta zaymować będzie 50,000 imion.— Ci departamentowi *Znakomitsi* wybieraią znowu z pomiędzy ſiebie iednego z dzieſięciu, a ztąd formuie ſię trzecia liſta. *Wybranych Narodu* czyli *Znakomitszych* w Narodzie, ſkładaiąca ſię z 5000 obywatelow.—Z tych trzech liſtow wszyscy urzędnicy publiczni wybrani być maią to ieſt urzędnicy okręgow, w liſtach okręgowych, urzędnicy depertamentowi w liſtach departamentowych i urzędnicy Narodu, w liſtach Narodowych. Liſty okręgowe co trzy lata zmie-

nione bydź mogą. Z tey liſty osob do wybrania przeznaczonych, ſąd Konſtytucyiny czyli władza ſtrzeżąca zachowania konſtytucyi wybierze 1.) Wszyſtkich członkow do Ciała Prawodawczego. 2.) Wszyſtkich naywyższych urzędnikow władzy wykonawczey, a ta dopiero potym wybiera miniſtrow i agentow przy Adminiſtracyach okręgowych i departamentowych Wybory departamentowe będą w iſtocie ſamey tylko świadectwa zaſług, wyſtawuiące mężow nayswiatleyszych, z ktorych dopiero władza ſtrzeżąca Konſtytucyi oſtatnie wybory ſtanowi. Tym sposobem wszyscy urzednicy publiczni będą prawdziwemi Reprezentantami Ludu, a *Francya* pierwszy raz otrzyma Konſtytucyą Reprezentacyiną.

z Paryża dnia 12. Grudnia.

Miniſter woienny dawał wczoray wielki obiad dla G. *Maſſeny*, i przednieyszych zbiegłych patryotow.— *Buonaparte* był zawczoray na operze wraz z ſwoią żoną, była ona w ſukni z aksamitu białego, bez kleynotow lecz miała wiele ſtarożytnych kamieni na palcach i w bransoletkach. Loża iey była napełniona kobietami pieknemi i przyiemnie ubranemi.— Wielka liczba ieſt ubiegaiących ſię o mieysce dwoch innych Konsulow, gdyż pierwsze oczewiście zaięte będzie przez *Buonapartego*. Dziś z rana trzy tylko osoby do tych urzędow przeznaczano, *Daunou* redaktora przyiętey konſtytucyi, miniſtra *Berthier* i *Rederera*.

z Berny dnia 5. Grudnia.

W Armii *Francuzkiey* zaszły wielkie poruszenia; kawalerya coſa ſię, dla niedoſtatku furażu do kantonu *Bern* i ku wyższemu *Renowi*. Piechota coſa ſię rownie z nad *Renu* i wszyſtko przepowiada że woyſka poydą na kwatery zimowe. Seſſya wielkiey Rady na d. 3 była iedna z nayburzliwszych od czasu uſtanowienia nowego ſyſtematu. Odmowienie przez ſenat potwierdzenia Rezolucyi względem tymczasowey regencyi w *Zurich*, było powodem do tych ſporow. *Zimmermann* mowił o amneſtyi dla zapobieżenia reakcyi, lecz wielkie okrzyki dały ſię ſłyſzeć, *żadney reakcyi*, *precz z Aryſtokratami*, inni wołali, precz *Jakubini*. Zamięszanie było ſtraſzne, nakoniec *Secretan* zabrał głos, i mowił z zapałem o potrzebie iedności i zgody, zdawało ſię, iż iego mowa ſprawiła wrażenie.

z Zurich dnia 7. Grudnia.

Dwie pułbrygady lekkiey piechoty pomaszerowały wczoray do *Włoch*. Inne woyſka niezwłocznie tamże udać ſię maią. Armia *Włoſka* otrzyma liczne poſiłki.— Generał *Lecourbe* codzień ſpodziewany, ma założyć kwaterę swoią w *Zurich*, kwatera Generała *en chef Moreau* będzie w *Bazylei*.

z Strazburga dnia 10. Grudnia.

Wielkie zaszły poruszenia w naszym woyſku. Garnizon w *Kehl* zoſtał odmieniony. Generał kawaleryi *Hautpoult* znayduie ſię tu z swoim głownym sztabem. — Podług liſtow z *Bazylei*, Generał *Lecourbe* wyiechał na dniu 8. z tego miaſta dla udania ſię do *Zurich*, i obięcia kommendy nad armią Francuzką w *Helwecyi*.

z Hagi dnia 10. Grudnia.

Zapewniaią, iż w Departamentach nad *Reńſkich* i na granicach *Niemieckich* ma być poſtanowiony kordon, z woyſk *Francuzkich* i *Batawſkich* pod kommendą G. *Verdieres*, ażeby w przypadku, gdyby pokoy nieprzyszedł do ſkutku, te woyſka mogły ſię łatwo z armią *Reńſką* połączyć.

Generał *Beurnonville* nowy poseł Rzeczypoſpolitey *Francuzkiey* do Dworu *Berlińſkiego*, przeieżdżał w tych dniach przez *Wezel* pospieszaiąc do swoiego przeznaczenia.

W *Londynie* bardzo ſię gniewaią na *Nelsona* z przyczyny powrotu G. *Buonaparte* z *Egiptu*, dla tego mowią iż admirał *Keith* poiedzie zaſtąpić go w kommendzie. Z tego powodu wyszła tam karrykatura pod tytułem *Dezerter*. Cała armia *Egipſka* trzyma ſię powrozami *Buonapartego*, lecz ten przecina powrozy, i wypływa na delfinie, nad ktorym puł xiężyca przyświeca (roznieſiono bowiem, iż *Buonaparte* za zezwoleniem Porty popłynął do *Korsyki* na okręcie *Tureckim*) Potym krąży około *Sycylij* gdy tym czasem *Nelſon* nad brzegami bawi ſię feſtynami, które dwor tamteyszy dla niego daie.

Od granic Auſtryackich d. 10. Grudnia.

Przez liſty prywatne z *Paryża*, rozeszła ſię pogłoſka, iż większa część osob znaczenie w *Francyi* maiących ieſt za poſtanowieniem rządu proſtego, którego rozmaite odnogi miały ſię w iednym punkcie połączyć, od takowego nakoniec rządu należy ſię spodziewać zewnątrz pokoiu, a wewnątrz pomyślności. Liſty te sprawiły, iż papiery krajowe w *Wiedniu* podniosły ſię na puł-trzecia procentu. — Marsz woyſka tak do *Włoch*, iak nad *Ren* trwa nieprzerwanie.

Od granic Roſsyiſkich d. 10 Grudnia.

(z Gazety Hamburſkiey.)

W wieku w ktorym ięczyć przychodzi nad wypadkami czasu i klęſkami onego, iakaż dla czułego serca ieſt roskosz radoſne łzy wyciſkaiąca, kiedy czyta anekdotę ktora nas przenosi w czasy szczęśliwe *Tytusa* i *Henryka IV*. „ Pewny Major od huzarow w ſłużbie *Roſsyiſkiey* będący, nazwiſkiem *Barnaszyn* chwalił ſię przed officerami regimentu swego, iż czuie w ſobie dosyć odwagi do zabicia *Pawła I*. Szef Regimentu kazał go za to aresztować i odeſłał do *Peterzburga*. Imperator ciekawy był widzieć człowieka ktory go zabić pragnął, kazał go do ſiebie przyprowadzić, i nie widział w nim iak tylko dzikie zwierze niegodne przebaczenia. Kazał przeto wydać wyrok na niego, a karę śmierci zamienił w dożywotnie więzienie. W dzieſięć potym mieſięcy gdy Imperator poſtrzegł w rapportach, iż *Barnaszyn* wiele okazywał spokoyności, kazał go przywieść do ſiebie. Samotność więzienia zrobiła przeſtępcę łagodnieyszym. Pada do nog Panu swoiemu, prosi o przebaczenie i otrzymuie ie. Imperator umieścił go potym w gwardyi ſwoiey i obdarzył go znaczną ſummą pieniężną. „ Ta anekdota umieszczona będzie w dzieiach obok wspaniałości przebaczenia *Auguſta* i *Tytusa*.

z Schweidnitz w Slasku d. 12. Grud:

Wczoray o trzy kwadranse na czwartą po południu, mieliśmy w całey tuteyszey okolicy trzęſienie ziemi pochodzące w dyrekcyi od południa do pułnocy. Zdaie ſię więc, iż głowny punkt trzęſienia zapewne w *Kalabryi* być musi. Od lat 14. wyższy *Slask* trzęſienia nie doznał. W *Glaz*, *Friedland* i w wielu innych okolicach *Slaska*, rownie iak w *Czechach* podobne trzęſienia uczuć ſię dały.

z Ratyzbony dnia 12 Grudnia.

Suwarow odebrał wczoray z *Peterzburga* rozkaz aby woyſka *Roſſyiſkie* wſtrzymały ſię w marszu. Poczym poiechał do *Pragi* gdzie będzie mieć ſwoią głowną kwaterę. Przednia ſtraż zoſtanie w *Bawaryi*.

Dnia 13. Grudnia.

Codzień więcey woyſka *Roſſyiſkego* ciągnie tędy ku granicom wyższego *Palatynatu*.— Xiąże *Pankration* wyiechał do kwatery głowney w *Pradze*.— Zdaie ſię coraz pewnieyszą rzeczą, iż armia *Roſſyiſka*, nie powroci do *Roſſyi*, i nie przeydzie granic *Czeſkich* i *Morawſkich*. Mowią nawet o nadeyściu ieszcze dla niey poſiłkow.

z Frankfortu dnia 14. Grudnia.

Niektóre liſty z *Wiednia* donoszą, iż Hr: *de Lehrbach* ma wyiechać do *Peterzburga* w urzędzie nadzwyczaynego Ambaſſadora, i dodaią, iż Baron *de Hugel* kommiſſarz Cesarſki przy seymie *Ratyzbońſkim* ma zaſtąpić mieysce Hrabiego *de Lehrbach* przy armii Xcia *Karola*.— Donoszą z *Zurich*, iż Dyrektoryat *Helwecki* prześladował ſławnego *Lavatera* zpowodu iego oſtatniego pisma, lecz Generał *Francuzki* wziął go w swoią protekcyą.

Od wyższego Renu d. 15. Grudnia.

Nadzieie pokoiu, które czyniono z konwencyi armiſtycyiney, między G. *Lecourbe* i F. M. L. *Starray* zupełnie teraz po odrzuceniu iey znikneły.— Na dniu 15. tenże F. M. L. miał kwaterę swoią w *Raſtad*, wczoray Xiąże *Hohenloe* przybył do *Manheimu*.— W *Stutgardzie* rozeszła ſię pogłoſka, iż Arcy-Xże *Karol* za warunek nowego rozlegleyszego zawieszenia broni położył, opuszczenie *Kehl*, i że *Francuzi* ſkłonnemi ſię do tego pokazuią. Wkrotce dowiemy ſię iak daleko pogłoſka ta ieſt prawdziwą.— Głowna kwatera armii *Reńſkiey Francuzkiey* na dniu 7. była w *Worms*, lecz w nocy z dnia 8. na 9. przenieſioną zoſtała do *Neuſtad*.— Piszą z *Wenecyi* pod dniem 6. iż woyſka *Auſtryackie* wyszły ztamtąd do armii, a zaſtąpione być maią przez woyſka *Włoſkie* i *Dalmackie*, które dawniey były na żołdzie Rzpltey *Weneckiey* ztąd urosła wieść o bliſkim nazad przywroceniu tey Rzpltey.— Wiadomości z *Ratyzbony* o rozkazie przybyłym woyſkom *Roſsyiſkim* do zatrzymania ſię w marszu są ieszcze nie pewne.

z Norymbergi dnia 16. Grudnia.

Do dnia 13. cała armia *Roſsyiſka* rzeke *Lech* całkowicie przeszła.— Z *Landsberg* pod dniem 12 t. m. donoszą „Wczoray Xiąże *Kondeusz* odebrał kuryera, a dziś urzędownie przy korpuſie iego ogłoszono, iż to korpus iuż nie powroci do *Moſkwy*, ale na zimowych leżach w *Innviertel* pozoſtanie. Ta wiadomość wielką radość ſprawiła. Głowna kwatera poydzie do *Braunau*. Armia *Roſsyiſka* rownie w *Niemczech* pozoſtanie, dla rozpoczęcia nowey kampanij za nadeyściem wiosny.

z Florencyi dnia 30 Liſtopada.

W *Rzymie* dnia 15. t. m. na placu gdzie niegdyś drzewo wolności zasadzone było, poſtawiono rownie wyſokie drzewo kryża Sgo wśrzod odgłosu armat z zamku S. *Anioła* w obecności Generała *Neapolitańſkiego Naselli*, całego zgromadzenia ſzlachty i duchowieńſtwa, tudzież niezmiernego tłumu ludu, ktory wykrzykiwał *Niech żyie święty krzyż*, *niech żyie zbawiciel nasz Ferdynand*. Wprzod ieszcze Rząd tymczasowy wydał proklamacyą w ktorey wyraził: Cieszcie ſię *Rzymianie*. Drzewo ktore dla was tak gorzkie wydawało owoce, iuż z korzeniami ſwoiemi zoſtało wyrwane. Zamiaſt iego wnosi ſię teraz inne drzewo zbawienie i życie wam przynoszące.

Krol *Sardyńſki* odprawił nową podroż do *Arezzo* w kraiu *Toſkańſkim* dla odwiedzenia tamże cudownego obrazu N. Panny, któremu kosztowne bryllanty podarował.— Czytamy tu liſt Imperatora *Roſsyiſkiego* do Kardynała *Ruffo* przy odeſłaniu mu orderow S. *Andrzeia i Alexandra Newſkiego* w naſtępuiącey osnowie „Mci Panie Kardynale *Ruffo*. Stateczna wierność dla Krola Jmci *Sycyliyſkiego*, którey tak ſławne dałeś dowody, rownie iak okazała wyprawa połączona z szlachetnemi uczuciami, które tobą powodowały, ściągneły dla ciebie podziwienie i życzliwość ludzi cnotliwych, to ieſt wiernych poddanych podległych władzom swoim we wszyſtkich kraiach, a razem zaſłużyły na naszą szczegulną łaſkę. Dla nadania w oczach całego świata oczewiſtego iey dowodu, mianowaliśmy cię kawalerem orderow S. *Andrzeia i Alexandra Newſkiego*. Przytym proszę Boga Mci Panie Kardynale *Ruffo*, aby cię miał w swoiey świętey i godney opiece.„— W urządzeniu uroczyſtości w czaſie wyboru Papieża odprawiać ſię maiących, Patryarcha *Wenecki* zakazał damom, bywać na processyach codziennych, ale za to zalecił im odmawiać codzień trzecią część Rożańca.

OBWIESZCZENIE.

Kommiſſya wspolna przez Nayiaśnieysze dwa Dwory Ceſarſkie i Królewſko-Pruſki do upadłych ſześciu Bankow, to ieſt: UUr. Piotra *Teppera*, Karola *Schultza*, Fryderyka *Cabrita*, Prota *Potockiego*, Macieja *Łyszkiewicza*, i Dawida *Heyzlera* wyznaczona.

W. Jerzemu de *Byſtram* z Osoby, i iako niegdy W. Adama de *Byſtram* Kapitana Bratu i innym Sukceſſorom w przyzwoitey iaka komu należy aſſyſtencyi, nakazuie, ażeby od daty w Gazetach umieszczenia ninieyszego pozwu za tygodni ośm przed ſądem Kommiſſyi Bankowey w pałacu *Tepperowſkim* na ulicy Miodowey tu w Warszawie odprawuiącym ſię osobiście lub przez ſwego Pełnomocnika ſtawili ſię, a to na poparcie Wierzycieli Adminiſtracyi i Prokuratora Maſſy *Kabrytowſkiey* Powodow, którzy ſtosuiąc ſie do Dokumentu w Warſzawie pod dniem 5 Kwietnia R. P. 1794 przez niegdy W. Adama *Byſtrama* za ſiebie i Brata ſwego Jerzego na ſummę ogólną Czerw: zł. 1601 zł. 15 Massie *Kabryta* danego, areſztuiąc wszyſtkie wasze Fundusze pozywaią Was o to abyście namienioną ſummę Czerw: zł. 1601 zł. 15. z prowizyą i expensą pod rygorem exekucyi zapłacili.— Zatym Pozwani maią ſię ſtawić i na to odpowiedzieć; albowiem czyli ſie ſtawią lub nie? wszelako w Terminie ninieyszego zapozwu przypadaiącym, zaoczny wyrok oſtateczny przeciwko Pozwanym ogłoſzony, i exekucya onegoż niezwłocznie wſkazana zoſtanie. Działo ſię w Warszawie w kancellaryi teyże Kommiſſyi dnia 19 Xbris 1799.

(*L. S.*) W. *Lalewicz* S. K. B. *Regent mpp.*

Z powodu kończącego ſię kwartału prenumeraty, Redakcya *Gazety Korrespondenta* uprasza JPP. Prenumeratorow, ażeby ſię wcześnie raczyli zgłoſić, na Prowincyach do nayblizszych Pocztamtow, a w Warszawie do Kantoru tey Gazety.— Cena prenumeraty zwyczayna.

Kantor tey Gazety ieſt na Ulicy Sto-Jańſkiey w Kamienicy JP. Hangla *Nro* 11. *pod znakiem* Okrętu *na pierwſzym piętrze.*— Exemplarz gr. 20.